

Ympäristö- ja elintarviketalouden valintakoe 2022

Tervetuloa ympäristö- ja elintarviketalouden valintakokeeseen, Etunimi Sukunimi

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

Koe koostuu 2 osasta. Kokeen kesto on 3 tuntia. Voit jakaa koeajan osien välillä haluamallasi tavalla. Voit liikkua osien välillä kokeen aikana vapaasti. Jos jokin osa jää sinulta kesken, viimeisin tilanne tallentuu vastaukseksi. Vastaa kaikkiin osioihin.

Sinulla saa kokeen aikana olla auki ainoastaan valintakoejärjestelmä sekä erillinen aineistotiedosto. Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa.

Valintakokeen arviointi

Valintakokeessa on kaksi osaa. Voit saada 0–30 pistettä kummastakin/jokaisesta osasta.

Kaikilta kokeeseen osallistuneilta arvioidaan osa 1 ja hakijat asetetaan sen perusteella paremmuusjärjestykseen. Kokeen osa 2 arvioidaan vain osassa 1 parhaiten menestyneeltä 150 hakijalta. Jos useammalla hakijalla on sama pistemäärä kuin 150. hakijalla, osa 2 arvioidaan kaikilta näiltä hakijoilta.

Sinun on mahdollista tulla hyväksytyksi vain, jos kokeesi kaikki osat on arvioitu. Osien pisteet lasketaan yhteen. Opiskelijoiksi valitaan parhaat pisteet saaneet hakijat.

Koeaineistot

Ennakkomateriaalit:

Reisch, L., Eberle, U., & Lorek, S. (2013). Sustainable food consumption: An overview of contemporary issues and policies. *Sustainability: Science, Practice, and Policy*, 9(2), 7-25. doi:10.1080/15487733.2013.11908111

EC (2021). EU agricultural outlook for markets, income and environment, 2021-2031. European Commission, DG Agriculture and Rural Development, Brussels. doi: 10.2762/753688

Koetilanteessa jaettu aineisto:

Kuva raportista World Wildlife Fund (2020) Living Planet Report 2020 - Bending the curve of biodiversity loss. Almond, R.E.A., Grooten M. and Petersen, T. (Eds). World Wildlife Fund, Gland, Switzerland. (Kuva sivulla 55, Figure 11: Development pathways since 1970 have featured unequal benefits and burdens that differ across countries.) [Linkki aineistoon](#)

Jallinoja, P., Niva, M., & Latvala, T. (2016). Future of sustainable eating? Examining the potential for expanding bean eating in a meat-eating culture. *Futures*, 83, 4-14. [Linkki aineistoon](#)

Osa 1

Ennakkomateriaaliin perustuvat monivalintatehtävät (0–30 pistettä)

Vastaa tehtäviin 1.1–1.10 ennakkomateriaalin Reisch ym. (2013) perusteella ja tehtäviin 1.11–1.20 ennakkomateriaalin EC (2021) perusteella

Oikeasta vastauksesta saa 1,5 pistettä. Väärästä vastauksesta saa -1 pisteen. Vastaamatta jättämisestä saa 0 pistettä. Voit valita vain yhden vaihtoehdon. Vastausvaihtoehdot ovat satunnaisessa järjestyksessä.

Tehtävä 1.1 Kuinka monta ihmistä maapallolla kärsii artikkelin arvion mukaan nälästä ja liian vähäisestä ruoan kulutuksesta (underconsumption of food)?

Vastausvaihtoehto 1	350 miljoonaa
Vastausvaihtoehto 2	450 miljoonaa
Vastausvaihtoehto 3	800 miljoonaa
Vastausvaihtoehto 4	1,5 miljardia

Tehtävä 1.2 Mikä on eurooppalaisille kuluttajille kaikista tärkein syy luomuruoan ostamiseen tekstissä viitatus Willerin ja Kilcherin (2012) tutkimuksen mukaan?

Vastausvaihtoehto 1	Huoli ilmastonmuutoksesta
Vastausvaihtoehto 2	Usko siihen, että luomuruoka on terveellisempää kuin ei-luomuruoka
Vastausvaihtoehto 3	Sosiaalisen statuksen osoittaminen
Vastausvaihtoehto 4	Huoli eläinten hyvinvoinnista

Tehtävä 1.3 Kuinka suuri osuus ruokateollisuuden yrityksistä EU:ssa on EU:n lain mukaan pieniä tai keskisuuria (SMEs)?

Vastausvaihtoehto 1	40 %
Vastausvaihtoehto 2	62 %
Vastausvaihtoehto 3	73 %
Vastausvaihtoehto 4	99 %

Tehtävä 1.4 Mitä seuraavista ei mainita artikkelissa ruoan tuotannon tai kulutuksen trendinä?

Vastausvaihtoehto 1	Kuluttajat ovat aiempaa vieraantuneempia siitä, miten heidän ruokansa on tuotettu
Vastausvaihtoehto 2	Kiinnostus luomuruokaa ja 'slow foodia' kohtaan on kasvussa
Vastausvaihtoehto 3	Ruoan ostamiseen, ruoanlaittoon ja syömiseen käytetty aika on lisääntynyt useimmissa EU-maissa.
Vastausvaihtoehto 4	Symboliset merkitykset sekä hedonistiset kokemukset liittyvät aiempaa enemmän ruoan kulutukseen

Tehtävä 1.5 Kotitalouksissa syntyvä ruokahävikki tuodaan artikkelissa esiin yhtenä kestävyysongelmana. Mikä seuraavista mainitaan yhtenä syynä kotitalouksissa syntyvään ruokahävikkiin?

Vastausvaihtoehto 1	Heräteostoksiin houkuttelevat mainokset
Vastausvaihtoehto 2	Kuluttajien heikentynyt arvostus ruokaa kohtaan
Vastausvaihtoehto 3	Kuluttajien heikot ateriasuunnittelun taidot ja yleinen ruokakompetenssien puute
Vastausvaihtoehto 4	Kuluttajien puutteellinen tieto hävikin haitallisuudesta

Tehtävä 1.6 Julkinen hallinto pyrkii vaikuttamaan elintarvikealan kestävyteen mm. tuotteiden kestävydestä ja vastuullisuudesta viestivillä merkintäkäytännöillä (labeling), joiden vahvuuksia ja heikkouksia tekstissä eritellään. Merkintäkäytäntöjen heikkouksina mainitaan, että ne:

Vastausvaihtoehto 1	eivät lisää kuluttajien tietoisuutta terveyteen ja ympäristöön liittyvistä näkökohdista
Vastausvaihtoehto 2	eivät helpota kuluttajien informoitua päätöksentekoa merkittävästi
Vastausvaihtoehto 3	eivät muuta kuluttajien ostopäätöksiä merkittävästi
Vastausvaihtoehto 4	eivät toimi tehokkaina markkinointikeinoina saturoituneilla markkinoilla

Tehtävä 1.7 Miksi eurooppalaisten maiden hallitukset eivät ole olleet halukkaita ottamaan käyttöön kunnianhimoisemmin kestävyteen suhtautuvaa kansallista ruokapolitiikkaa?

Vastausvaihtoehto 1	Vallassa olleet hallituskoalitiot eivät ole päässeet asiasta yksimielisyyteen
Vastausvaihtoehto 2	On pelätty, että elintarvikealan yritykset saattaisivat lopettaa toimintansa tai siirtyä muihin maihin
Vastausvaihtoehto 3	Maailman kauppajärjestö (WTO) on vastustanut suunnitelmia kunnianhimoisemmista kansallisista ruokapolitiikoista
Vastausvaihtoehto 4	On pelätty, että tiukat kestävyystavoitteet saattaisivat osoittautua ristiriitaisiksi suhteessa EU-lainsäädäntöön

Tehtävä 1.8 Tekstin mukaan tutkimuksen ja politiikan piirissä vallitsee suhteellisen selkeä yhteisymmärrys ruokajärjestelmän kestävämmyyteen liittyvistä ongelmista ja ajureista (drivers). Mikä seuraavista ei kuulu tekstissä mainittujen ongelmallisten ajureiden joukkoon:

Vastausvaihtoehto 1	Suuri etäisyys tuottajien ja kuluttajien välillä
Vastausvaihtoehto 2	Maatilojen haluttomuus kasvattaa tuotantomääriä ja erikoistua
Vastausvaihtoehto 3	Biomassahävikki, joka syntyy ruoan matkalla pellolta pöytään
Vastausvaihtoehto 4	Eläinperäisten tuotteiden, erityisesti liha- ja maitotuotteiden, suuri kulutus

Tehtävä 1.9 Tekstissä esitellään luokittelu (framework) eri tyyppisistä politiikkakeinoista, joilla voidaan pyrkiä edistämään ruokajärjestelmien kestävyyttä, esim. suhteessa kansanterveyteen. Mikä seuraavista politiikkakeinoista kuuluu luokituksessa mainittuihin terveyttä edistäviin markkinaperusteisiin (market-based) politiikkakeinoihin?

Vastausvaihtoehto 1	Epäterveelliseen ruokaan ja juomaan kohdistuvan mainonnan rajoittaminen ja sääntely
Vastausvaihtoehto 2	Luonnonmukaisesti tuotetun ruoan arvonlisäveron (VAT) alentaminen
Vastausvaihtoehto 3	Lihaa tai rasvaa sisältävien elintarvikkeiden arvonlisäveron (VAT) korottaminen
Vastausvaihtoehto 4	Kasvisruoan sekä luonnonmukaisesti tuotetun ruoan osuuden kasvattaminen julkisen sektorin ruokaloissa ja ravintoloissa

Tehtävä 1.10 Kuluttajapolitiikan keinovalikoimaan kuuluvalla "tuuppaamisella" (nudging) tarkoitetaan:

Vastausvaihtoehto 1	Kuluttajien ohjaamista kestävämpiin kulutusvalintoihin vapaaehtoisuuden perusteella
Vastausvaihtoehto 2	Julkisen sektorin hankintoihin (public procurement) perustuvaa muutosta kestävien tuotteiden kysynnässä ja tarjonnassa
Vastausvaihtoehto 3	Politiikkaan perehtyneiden tutkijoiden sekä tutkimukseen perehtyneiden päätöksentekijöiden osuuden kasvattamista kuluttajapolitiikan piirissä
Vastausvaihtoehto 4	Ruokahävikkiä lisäävien lainsäädännöllisten esteiden poistamista

Tehtävä 1.11 EU Agricultural Outlook -julkaisun mukaan projektioiden epävarmuudet johtuvat

Vastausvaihtoehto 1	Epävarmoista väestöennusteista
Vastausvaihtoehto 2	Epävarmoista vapaakauppasopimuksista
Vastausvaihtoehto 3	Lisääntyvästä inflaatiosta
Vastausvaihtoehto 4	Epävarmasta öljyn hinnasta ja epävarmoista valuuttakursseista

Tehtävä 1.12 Euroopan unionin maankäytössä tapahtuu muutoksia. Yksi seuraavista vaihtoehtoista on väärä. Mikä niistä?

Vastausvaihtoehto 1	Metsäala on lisääntynyt edellisen vuosikymmenen aikana
Vastausvaihtoehto 2	Maatalousmaan (arable land) väheneminen tulee jatkumaan
Vastausvaihtoehto 3	Tavanomaisesti viljellyn pellon muuttaminen luonnonmukaisesti viljellyksi pelloksi pysyy korkealla tasolla seuraavan vuosikymmenen aikana
Vastausvaihtoehto 4	Käytössä oleva maatalousmaan (utilised agricultural area) pinta-ala kasvaa, koska vähempiarvoisten, marginaalisten maa-alojen tuotanto muuttuu yhä houkuttelevammaksi

Tehtävä 1.13 Mikä seuraavista peltokasveja (arable crops), öljykasveja (oilseeds) ja biopolttoaineita koskevista vaihtoehtoista on väärin?

Vastausvaihtoehto 1	Viljan käyttö lisääntyy v. 2021-2031 johtuen lisääntyvästä rehujen käytöstä
Vastausvaihtoehto 2	Lannoitteiden hintojen nousu vaikuttaa viljelijöiden kylvöä koskeviin päätöksiin v. 2022 ja myöhemmin
Vastausvaihtoehto 3	Soijan tuonti todennäköisesti vähenee johtuen vähentyneestä kysynnästä
Vastausvaihtoehto 4	EU:n odotetaan jatkavan biopolttoaineiden nettotuojana 2021-2031

Tehtävä 1.14 Kuinka suurta osuutta Euroopan unionin maidontuotannosta edustaa tällä hetkellä laitumiin perustuvat (pasture-based) laajaperäiset maidontuotantojärjestelmät?

Vastausvaihtoehto 1	2 %
Vastausvaihtoehto 2	7 %
Vastausvaihtoehto 3	11 %
Vastausvaihtoehto 4	19 %

Tehtävä 1.15 Missä meijerituotteiden kysynnän (dairy demand) odotetaan kasvavan voimakkaimmin?

Vastausvaihtoehto 1	Euroopassa
Vastausvaihtoehto 2	Aasiassa
Vastausvaihtoehto 3	Afrikassa
Vastausvaihtoehto 4	Pohjois-Amerikassa

Tehtävä 1.16 Seuraavat neljä väitettä koskevat siipikarjanlihan tuotantoa ja kulutusta Euroopan unionissa. Yksi väitteistä on oikea. Mikä niistä?

Vastausvaihtoehto 1	Saharan eteläpuoleisen Afrikan siipikarjanlihan tuonnin odotetaan vähenevän v. 2031 mennessä
Vastausvaihtoehto 2	Kuluttajat pitävät siipikarjanlihaa vähemmän terveellisenä kuin sianlihaa
Vastausvaihtoehto 3	Siipikarjanlihan kulutus EU:ssa vähenee
Vastausvaihtoehto 4	EU:n siipikarjanlihan vienti on kasvanut ajanjaksolla 2011-2021

Tehtävä 1.17 Maailman terveysjärjestö (World Health Organization, WHO) suosittaa, että energiansaannista korkeintaan 30% tulisi rasvoista. EU Agricultural Outlook –julkaisussa vertaillaan WHO:n rasvasuosituksen noudattamiseen siirtymistä ja ns. perusskenaariota (baseline situation). Suositukseen siirtymisellä olisi arvion mukaan erilaisia vaikutuksia kaudella 2022-31. Yksi seuraavista vaikutusväittämistä on väärin. Mikä niistä?

Vastausvaihtoehto 1	Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt lisääntyvät ja sianlihan tuottajahinta nousee
Vastausvaihtoehto 2	Rasvapitoisten tuotteiden kuluttajahinnat laskevat ja sianlihan tuotanto vähenee
Vastausvaihtoehto 3	Juuston sivutuotteiden kuluttajahinnat nousevat ja maatalouden kasvihuonekaasupäästöt vähenevät
Vastausvaihtoehto 4	Voin ja juuston vientimäärän nousu on yhdeksänkertainen niiden tuontimäärien laskuun verrattuna

Tehtävä 1.18 Kiinan hallitus on asettanut tavoitteita kotieläintuotannon omavaraisuussuhteen parantamisen osalta. EU Agricultural Outlook –julkaisun arvion mukaan tavoitteiden saavuttamisella on useita vaikutuksia verrattuna ns. perusskenaarioon (baseline situation). Yksi seuraavista Kiinan omavaraisuutta koskevistä väittämistä on oikein. Mikä niistä?

Vastausvaihtoehto 1	Kiinan tämänhetkinen omavaraisuussuhde sianlihalle on 85 %
Vastausvaihtoehto 2	Kiinan osuus maailmanmarkkinoiden siipikarjan tuonnista laskee noin viiteen prosenttiin
Vastausvaihtoehto 3	Omavaraisuustavoitteiden saavuttamisen myötä EU:n sianlihan vienti Kiinaan vähenee noin 40%
Vastausvaihtoehto 4	Kiinan tämänhetkinen omavaraisuussuhde voille on noin 70 %

Tehtävä 1.19 Mikä seuraavista kustannuskategorioista kasvaa nopeimmin ajanjaksolla 2021-31 indeksillä mitattuna?

Vastausvaihtoehto 1	Kylvösiemenet
Vastausvaihtoehto 2	Rehu
Vastausvaihtoehto 3	Energia ja lannoitteet
Vastausvaihtoehto 4	Muut (esim. kasvinsuojeluaineet, eläinlääkintäkustannukset)

Tehtävä 1.20 Mikä on arvioiden mukaan maatalouden osuus EU:n rannikkovesiin päätyvästä fosforista?

Vastausvaihtoehto 1	15 %
Vastausvaihtoehto 2	30 %
Vastausvaihtoehto 3	45 %
Vastausvaihtoehto 4	60 %

Osa 2

Kokeessa jaettavaan aineistoon perustuvat tehtävät (0–30 pistettä)

Tutustu koetilanteessa jaettuun aineistoon. Vastaa tehtävään 2.1 WWF (2020) raportin kuvan perusteella ja tehtävään 2.2 (kysymykset a–d) Jallinoja ym. (2016) artikkelin perusteella.

Kunkin vastauksen tulee koostua kokonaisista virkkeistä. Vastausten pitää mahtua niille varattuun tilaan.

Älä kirjoita vaihtoehtoisia vastauksia. Jos kirjoitat vaihtoehtoisia vastauksia, arvostelussa huomioidaan vain vastaus, josta saat vähiten pisteitä.

Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.

Kirjoita vastauksesi suomeksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.

Tehtävästä 2.1 voit saada enintään 10 pistettä.

Vastausta pisteytettäessä otetaan huomioon asiatiedot ja niiden virheettömyys sekä vastauksen kieli (rakenne, johdonmukaisuus ja oikeakielisyys). Kokonaisten virkkeiden muodossa olevista asiatiedoista voit saada enintään 9 pistettä. Selkeästä rakenteesta, johdonmukaisuudesta ja oikeakielisydestä voit saada enintään yhden pisteen.

Tehtävästä 2.2 (kysymykset a-d) voit saada enintään 5 pistettä / kysymys eli yhteensä enintään 20 pistettä.

Vastauksia pisteytettäessä otetaan huomioon asiatiedot ja niiden virheettömyys sekä vastauksen kieli (rakenne, johdonmukaisuus ja oikeakielisyys). Kokonaisten virkkeiden muodossa olevista asiatiedoista voit saada enintään 18 pistettä. Selkeästä rakenteesta, johdonmukaisuudesta ja oikeakielisydestä voit saada enintään kaksi pistettä.

Tehtävä 2.1

Vertaile kuvassa (WWF 2020) olevien kuvioiden avulla, miten kehittyneissä maissa, kehittyvissä maissa ja vähiten kehittyneissä maissa ovat muuttuneet vuosina 1970-2017 bruttokansantuote henkeä kohti (A), elävän biomassan hyödyntäminen (B), luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeimpien alueiden (ns. avainalueiden) suojelu (C), väestö (D), kaupunkiväestö (E) ja lapsikuolleisuus (F).

Vastauksen enimmäispituus (merkkiä)	2500 merkkiä
Pisteet vastaamatta jättämisestä	p.0
Vähimmäispisteet	p. 0
Enimmäispisteet	p.10

Mallivastaus:

Bruttokansantuotteen taso henkeä kohden on aikavälillä 1970-2017 ollut suurin kehittyneissä maissa (0.5p) ja pienin vähiten kehittyneissä maissa (0.5p).

Bruttokansantuotteen kasvu henkeä kohden on tarkastellulla iakavälillä ollut kehittyneissä maissa noin USD 20000, kehittyvissä maissa noin USD 5000 ja kehittyvissä maissa se on ollut olematonta. Suurin BKT:n kasvu henkeä kohti on siten ollut kehittyneissä maissa (0.5p).

(osiossa B täysiin pisteisiin riittää kolme mainittua kohtaa seuraavista neljästä 0.5p kohdasta)

Kehittyvissä maissa on aikavälillä 1970-2017 hyödynnetty elävää biomassaa eniten (0.5p) ja vähiten kehittyneissä maissa sitä on hyödynnetty vähiten (0.5p). Elävän biomassan hyödyntäminen on kasvanut eniten kehittyvissä maissa (0.5p), noin 12 miljoonalla tonnilla vuodessa. Elävän biomassan hyödyntämisen kasvu on jopa kiihtynyt (0.5p), erityisesti 1990-luvulta lähtien.

Vielä 1970-luvun alussa luonnon monimuotoisuuden avainalueiden suojeltu osuus oli suurempi vähiten kehittyneissä maissa kuin kehittyneissä tai kehittyvissä maissa (0.5p). Sitten suojeltujen alueiden osuus on kasvanut eniten kehittyneissä maissa (0.5p). Kehittyneiden maiden suojeltujen alueiden osuuden ero kehittyviin maihin ja vähiten kehittyneisiin maihin on kasvanut (0.5p) 1990-luvulta lähtien.

Kehittyvien maiden väestömäärä on ollut suurin (0.5p) ja niiden väestönkasvu on ollut nopeinta (0.5p) tarkastelujakson ajan. Toisaalta samalla kehittyneiden maiden väestömäärän kasvu on ollut hitainta ja niiden väestömäärä on säilynyt lähes ennallaan (0.5p).

Kaupunkiväestön osuus väestöstä on ollut suurin kehittyneissä maissa (0.5p) ja pienin vähiten kehittyneissä maissa (0.5p). Kaupunkiväestön osuus on kasvanut kaikissa maissa, mutta nopeinta kasvu on ollut vähiten kehittyneissä maissa (0.5p).

Lapsikuolleisuus on ollut korkeinta vähiten kehittyneissä maissa (0.5p) ja matalinta kehittyneissä maissa. Kaikissa maissa lapsikuolleisuus on vähentynyt (0.5p), mutta voimakkaimmin se on vähentynyt vähiten kehittyneissä maissa (0.5p) ja kehittyvissä maissa.

Tehtävä 2.2a

Artikkelissa tutkitaan kasviproteiinien kulutusta käytäntönä (as a practice). Kirjoittajat esittävät käytäntöjen teorian (practice theory) hyödyllisenä työkaluna kasviproteiinien kulutuksen ja siinä tapahtuvien muutosten tutkimiseen. Miten he perustelevat artikkelissa väitteensä käytäntöjen teorian hyödyllisyydestä?

Vastauksen enimmäispituus (merkkiä)	2000 merkkiä
Pisteet vastaamatta jättämisestä	p.0
Vähimmäispisteet	p.0
Enimmäispisteet	p.5

Mallivastaus:

Kun käytäntöä toteuttaa tarpeeksi moni, siitä tulee normaali ja näin ollen yhä useampi ottaa siihen osaa (0.5p). Jotta rutiininomainen ”papujen syöntikäytäntö” voisi kehittyä eurooppalaisissa lihansyöntikulttuureissa, useiden käytännön elementtien tulee olla kohdillaan (1p). Näitä elementtejä ovat positiiviset mielikuvat/merkitykset (0.5p), sopivat materiaalit (0.5p) ja kompetenssit (0.5p). Käytäntöjen teoria on siis hyödyllinen kasviproteiinien kulutuksen tutkimisessa, sillä kulutukseen vaikuttavat juurikin edellä mainitut mielikuvat/merkitykset, materiaalit ja kompetenssit (1.5p). 4.5p + = 0.5p oikeakielisyydestä yms. = 5p.

Tehtävä 2.2b

Selitä taulukon 5 ydinajatus eli olennaisin sisältö. Havainnollista selitystä taulukossa olevilla esimerkeillä.

Vastauksen enimmäispituus (merkkiä)	2000 merkkiä
Pisteet vastaamatta jättämisestä	p.0
Vähimmäispisteet	p.0
Enimmäispisteet	p.5

Mallivastaus:

Taulukossa esitetään kaksi vaihtoehtoista tulevaisuuden kehityskulkua (0.5p). Kehityskulut liittyvät muutokseen (0.25p) ja toimijoihin, jotka ovat vastuussa kasviproteiineihin liittyvistä mielikuvista/merkityksistä (0.25p), kompetensseista/kyvyistä (0.25p) ja materiaalisuudesta (0.25p). Toinen kehityskulku johtaa kasviproteiinien kulutuksen lisääntymiseen (0.5p) ja toinen taas kulutuksen pysymiseen samana tai vähenemiseen (0.5p). Esimerkiksi kompetenssien osalta kulutus voisi nousta mikäli kotitalousopetusta muutettaisiin niin, että kasviproteiinejakin voitaisiin pitää aterian pääkomponenttina ja mukaan otettaisiin sekä juhla- että arkireseptejä kasviproteiineille. Toisaalta jos kotitalousopetuksessa ei aktiivisesti tuoda esiin tai sisällytetä kasviproteiinireseptejä mukaan, kulutus pysyy samana tai vähenee. (KULUTUKSEN KASVUUN JOHTAVASTA ESIMERKISTÄ 1p, SAMANA PYSYMISESTÄ/LASKUSTA 1p. eli yht. 2p) 4.5p + 0.5p oikeakielisyydestä yms. = 5p

Tehtävä 2.2c

Artikkelissa viitataan kestäväen ruokakulttuurin (sustainable culinary culture) käsitteeseen (Mäkelä ja Niva 2015). Mitä Mäkelä ja Niva tarkoittavat käsitteellä Jallinojan, Nivan ja Latvalan artikkelin mukaan?

Vastauksen enimmäispituus (merkkiä)	2000 merkkiä
Pisteet vastaamatta jättämisestä	p.0
Vähimmäispisteet	p.0
Enimmäispisteet	p.5

Mallivastaus:

Kestävän ruokakulttuurin käsitteellä tarkoitetaan sitä, että vanhoja miellelyhtymiä/mielikuvia/assosiaatioita tulee haastaa (1p), jotta eläinperäisiä proteiineja (1p) ei nähtäisi ainoana juhlallisina/juhlavina (0.5p), täyttävinä (0.5p) ja tyydyttävinä (0.5p) ruokina. Tämän lisäksi ihmisten tulisi oppia uusia ruoanlaittotaitoja (1p). 4.5p + 0.5p oikeakielisyydestä yms. = 5p.

Tehtävä 2.2d

Mikä on tutkimuksen aineisto, ja miten se kerättiin? Mitä kirjoittajat mainitsevat aineiston mahdollisina haasteina tai rajoitteina?

Vastauksen enimmäispituus (merkkiä)	2000 merkkiä
Pisteet vastaamatta jättämisestä	p.0
Vähimmäispisteet	p.0
Enimmäispisteet	p.5

Mallivastaus:

Aineisto oli väestötason verkkopohjainen kysely (0.5p), joka kerättiin vuonna 2013 15-64-vuotiailta kuluttajapaneeliin kuuluvilta suomalaisilta (n=1000) (jos väh. 2 mainittu 0.5p (0.25p jos yksi mainittu)). Kyselyyn kuului kysymyksiä sosiodemografisista taustatekijöistä (0.25p), kasviproteiinien käytön tiheydestä (0.25p), syömismotiiveista (0.25p), aikomuksista lisätä kasvi- ja eläinproteiinien kulutusta (0.25p) ja käsityksiä papujen, tofun ja lihan syömisestä (0.25p). Aineiston yksi haaste oli matala vastausprosentti (0.5p), jonka vuoksi voidaan ajatella, että ne, joita kasviproteiinit vähiten kiinnostavat, eivät vastanneet (0.5p). Matalaa vastausprosenttia voidaan selittää myös sillä, että sähköpostikutsuihin on helppo jättää reagoimatta (0.25p). Koulutusta oli vaikea vertailla ja/tai matalasti koulutetut olivat aliedustettuja, kun taas naiset olivat (hieman) yliedustettuna. Lisäksi pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvat olivat aliedustettuja, mikä oli myös haaste (1p jos väh. 2 mainittu, 0.5p jos yksi). 4.5p + 0.5p oikeakielisyydestä yms. = 5p.